

การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและ  
วัฒนธรรม เรื่อง สังฆคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4  
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA

A STUDY ON LEARNING OUTCOMES OF THE DEPARTMENT OF  
SOCIAL STUDIES, RELIGION AND CULTURE ON SANGKHAKHUN  
AND IMPORTANT DHAMMA IN THE FOUR NOBLE TRUTHS OF  
GRADE 9 STUDENTS THROUGH CIPPA LEARNING MANAGEMENT

<sup>1</sup>วรุณี อารีย์, <sup>2</sup>เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม,  
<sup>3</sup>นวรรตน์วดี ชินอัครวัฒน์ และ<sup>4</sup>ประภาศิลป์ ญาติเจริญ

<sup>1</sup>Warunee Aree, <sup>2</sup>Charoenwit Sompongthum,  
<sup>3</sup>Nawaratwadee Chinakarawat and <sup>4</sup>Prapasil Yatcharoen

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย

Ratchathani University, Thailand.

<sup>1</sup>Warunee\_a@gmail.com

Received September 10,2021; Revised November 2, 2021; Accepted December 1,2021

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา เรื่อง สังฆคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4, 2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา เรื่อง สังฆคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์54 จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 31 คน ได้จากการเลือกแบบการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สังฆคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ4 ชั้น

<sup>1</sup> นักศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชธานี

<sup>2</sup> ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี<sup>2</sup>

<sup>3</sup> รองศาสตราจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

<sup>4</sup> รองศาสตราจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สังฆคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ แบบปรนัยชนิดตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 3) แบบวัดและประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และ 4.แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า ผลการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA มีผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำและหลังเรียนอยู่ในระดับปานกลางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดและความพึงพอใจของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

**คำสำคัญ :** การจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA; สังฆคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4

### Abstract

The purposes of this research were as follows: 1) to study the results of learning management in the department of social studies on Sangkhakhun and crucial Dhamma in the Four Noble Truths; 2) to compare pre and post learning achievement of the learning management in the department of social studies on Sangkhakhun and crucial Dhamma in the Four Noble Truths of grade 9 students through CIPPA learning management model. The selected sampling group was 31 of grade 9 students in the class no. 3/4 at Ratchaprachanukroh School 54 in Amnat Charoen Province. The research instruments included: 1) a learning management plan of social studies, religion and culture on Sangkhakhun and crucial Dhamma in the Four Noble Truths for grade 9 students through the CIPPA learning management model; 2) an assessment form for learning achievement in the department of social studies, religion and culture on Sangkhakhun and crucial Dhamma in the Four Noble Truths including 20 items objective test with multiple choices; Statistics used were mean, standard deviation and independent t-test. The findings of this research were as follows. The learning achievement of learning management through the CIPPA learning management model in pre learning was at low level while in post learning was at moderate level. The learning achievement in post learning was higher than the pre learning with statistical significance at .05 level. The aspect of desirable characteristics was at the highest level and the satisfaction of the students was at the highest level.

**Keyword:** CIPPA Learning Management Model; Sangkhakhun and Crucial Dhamma in the Four Noble Truths

## บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมากระแสความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสังคมโลกส่งผลให้ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีเทคโนโลยีใหม่ๆเกิดขึ้นมากมายเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดนนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศหลังไหลเข้าสู่ครัวเรือนจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของบุคคลสังคมไทยผู้เรียนมีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลกเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 โดยมุ่งเน้นการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด และมีแนวคิดที่ว่า “สมองมนุษย์ มีศักยภาพในการเรียนรู้สูงสุด” ถ้าร่วมกันพัฒนาศักยภาพสมองสติปัญญา (Intelligence Quotient) ของผู้เรียนให้ได้เรียนรู้อย่างเต็มประสิทธิภาพรวมทั้งมีความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของตนเองและกาควบคุมอารมณ์ (Emotional Control) โดยมีการรู้จักและรู้ทันอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง รู้จักรอคอย รู้จักเห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น มีความไวต่อความรู้สึกของผู้อื่นรวมทั้งรู้จักรักษาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ซึ่งจะ เป็นบุคคลที่มีทั้ง IQ และ EQ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมีความสมบูรณ์พร้อมเป็นคนดีคนเก่งที่มีความสุข (กรมวิชาการ,2541:69) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ทักษะคุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสมโดยได้กำหนดสาระต่างๆไว้ ดังนั้นศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรมแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรมจริยธรรมหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือการนำหลักธรรมศาสนาไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเองและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเป็นผู้กระทำความดีมีค่านิยมที่ดีงามพัฒนาตนเองอยู่เสมอรวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวมหน้าที่พลเมืองวัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก เศรษฐศาสตร์การผลิตการแจกจ่ายและการบริโภคสินค้าและการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพและการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันประวัติศาสตร์เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์วิถีการทาประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีตบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆในอดีตความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยแหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลกภูมิศาสตร์ลักษณะของโลกทาง

กายภาพลักษณะทางกายภาพแหล่งทรัพยากรและภูมิอากาศของประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆของโลกการใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆในระบบธรรมชาติความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นการนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:133)

สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอนพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัด อำนาจเจริญสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2563 ที่เรียนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา เรื่องพระธรรมชาตความสนใจในการเรียนไม่ตั้งใจเรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเนื่องจากเนื้อหามีความซับซ้อนและนักเรียนมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านร่างกายด้านอารมณ์ด้านสังคมและด้านสติปัญญาทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเองไม่กล้าคิดไม่กล้าแสดงออกจึงทำให้ขาดการพัฒนากระบวนการในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ส่งผลให้การทำงานกลุ่มไม่ประสบผลสำเร็จ นักเรียนบางคนไม่ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย วิธีการเรียนการสอนครูยังใช้ระบบการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมๆ เน้นการสอนเนื้อหาไม่เน้นให้นักเรียนได้พัฒนากระบวนการในด้านการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ขาดคุณลักษณะช่างสงสัยและใฝ่หาความรู้นอกจากนั้นยังขาดการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับชีวิตการปลูกฝังคุณธรรมควบคู่ไปกับการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:134) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โมเดลชิปปา เป็นแนวคิดของทีศนา แชมมณี (2556:90) ที่กล่าวว่า ชิปปา (CIPPA) เป็นหลักการซึ่งสามารถนำไปเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆให้แก่ผู้เรียนการจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลัก “CIPPA” สามารถใช้วิธีการและกระบวนการที่หลากหลายอาจจัดเป็นแบบแผนได้หลายรูปแบบ CIPPA MODEL เป็นวิธีหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการแลกเปลี่ยนความรู้ การได้เคลื่อนไหวทางกาย การเรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาจึงศึกษาว่ารูปแบบการเรียนแบบ CIPPA จะสามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบปกติแตกต่างกันหรือไม่อย่างไรเพื่อที่จะนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา เรื่อง สังคมคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA มีผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา เรื่อง สังคมคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA มีผลการเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน

## วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สังคมคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA มีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 4 ห้องเรียน นักเรียนทั้งสิ้น 168 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 54 จังหวัดอำนาจเจริญ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 31 คน ได้จากการเลือกแบบการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling )

### 2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา เรื่อง สังคมคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ใช้การจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA โดยใช้เนื้อหาจากหนังสือเรียนสังคมศึกษารายวิชาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ซึ่งนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ 4 แผน 8 ชั่วโมง คือ 1) พระรัตนตรัย 2) อริยสัจ 4 3) พุทธศาสนสุภาษิต 4) พุทธปณิธาน 4 ในมหาปรินิพพานสูตร

### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post-Test) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิมที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)

3.2 ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ข้อ โดยใช้แบบประเมินตามหลักสูตรแกนกลาง และ

3.3 วัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA เรื่อง สังคมกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 5 ด้าน จำนวน 17 ข้อ

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเสนอค่าสถิติการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

#### ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารจัดการด้านวิชาการของโรงเรียนวสาศึกษาในเขตเทศบาลตำบลวังสามหมอ อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี สรุปผลวิจัย ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เรื่องสังคมกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 การเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA ก่อนเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำและหลังเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ตามตารางที่ 1 ดังนี้

**ตารางที่ 1** ผลการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

| ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน | ก่อนเรียน ( n = 31 ) |      |          | หลังเรียน ( n = 31 ) |      |          |
|-----------------------|----------------------|------|----------|----------------------|------|----------|
|                       | $\bar{X}$            | S.D  | ความหมาย | $\bar{X}$            | S.D  | ความหมาย |
|                       | 11.38                | 1.15 | ต่ำ      | 16.29                | 1.44 | ปานกลาง  |

จากตาราง 1 กรณีก่อนเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับต่ำ และกรณีหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา เรื่อง สังคมกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลัง เรียน โดยใช้ t-test กรณีกลุ่มตัวอย่าง

| ผลสัมฤทธิ์<br>ทางการเรียน | ก่อนเรียน<br>( n = 17 ) |      | หลังเรียน<br>( n = 17 ) |      | $\Sigma^D$ | $\bar{D}$ | S.D  | t      | P    |
|---------------------------|-------------------------|------|-------------------------|------|------------|-----------|------|--------|------|
|                           | $\bar{X}$               | S.D  | $\bar{X}$               | S.D  |            |           |      |        |      |
|                           | 11.38                   | 1.15 | 16.29                   | 1.44 | 4.90       | 152       | 1.46 | 18.58* | 0.00 |

t (  $\alpha=0.05$  , df =30 ) = 1.6973 ; \*P < 0.05 \*มีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน สูงวก่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5

## อภิปรายผล

จากการวิจัย การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สังคมคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา เรื่อง สังคมคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3โดยการจัดการเรียนรู้ แบบCIPPA มีผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสังคมคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ4 การเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง จากผลข้างต้นแสดงว่าการสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA ที่ใช้มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เพราะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถและศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชวาลย์ บัวริคน (2559) ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนแบบซิปปา สับเปลี่ยนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนแบบซิปปากับเกณฑ์ ร้อยละ 75 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 5/6 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ชลบุรี ปี การศึกษา 2558 จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนแบบซิปปา เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 5 จำนวน 8 แผน ซึ่งค่าเฉลี่ยของคะแนน ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 4.29 แบบวัดทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 และแบบวัดทักษะการเชื่อมโยงทาง

คณิตศาสตร์ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test for one sample) ผลการวิจัยพบว่าทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนแบบซิปปา เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.2 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA อยู่ในระดับมากที่สุดจากผลข้างต้นแสดงว่าการสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA ที่ใช้มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญรอด ชาดิยานนท์ (2561) ศึกษาความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ เครื่องมือวิจัยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60-1.00 มีความเชื่อมั่น (reliability) เท่ากับ 0.86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test for independent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และถ้าพบว่ามีค่าแตกต่างกัน จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร มีระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด จากผลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA เป็นวิธีสอนอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพราะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีกิจกรรมที่หลากหลาย และมีบางกิจกรรมที่สามารถทำให้นักเรียนช่วยผ่อนคลายความเครียด และในเนื้อหาผู้สอนได้เสนอเนื้อหาที่ง่ายไปสู่ขั้นตอนที่ยากขึ้น ทำให้นักเรียนมีความสนใจในเนื้อหาที่เรียน และเกิดความสุข สนุกสนาน สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี แจ่มใส, รัตติยา กรวยทอง รุจิรา สร้อยทอง สาวิตรี งามทรัพย์ (2552) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วย ระบบนิเวศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาดีวิทยา ตำบลนาดี อำเภอมะนัง จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2552 โดยใช้การสอนแบบฉลาดรู้ Sicar Model จากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้ ผลการศึกษาการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วย ระบบนิเวศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาดี

วิทยา ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2552 โดยใช้การสอนแบบฉลาดรู้ Sicar Model ปรากฏผลการศึกษาดังนี้ ด้านความพึงพอใจในการเรียนพบว่า ในภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยระบบนิเวศ มีความพึงพอใจผ่านเกณฑ์ระดับมาก โดยนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก เมื่อทดสอบแล้วสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจผ่านเกณฑ์อยู่ในช่วงร้อยละ 83.87-100 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก จำนวน 14 ข้อ เมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีความพึงพอใจสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา เรื่อง สังคมคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะการเรียนการสอนโดย การจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA มีขั้นตอนในการเรียนที่มีระดับง่ายไปหายากและมีการทำงานเป็นกลุ่มจึงทำให้เกิดผลการเรียนก้าวหน้ายิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจาริตา ภาวสิทธิ์ (2553) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ รายวิชาภาษาต่างประเทศ หน่วย Sufficiency Economy โดยใช้ชุดกิจกรรมในการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “ฉลาดรู้” ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสำโรงทาบวิทยาคม อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ วิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 97.22 อยู่ในระดับปานกลางและเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนักเรียนมีพัฒนาการอย่างเห็นได้ชัด ( $T=10.77$ ,  $S.D=1.375$ )

## องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การนำแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาสังคมศึกษา เรื่อง สังคมคุณกับข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ แบบ CIPPA ไปใช้ประโยชน์สูงสุด พิจารณาถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดหรือความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาก่อนการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ศึกษาขั้นตอนการใช้และการเตรียมสื่อ อุปกรณ์และเครื่องมือวัดผลให้มีความพร้อม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความต่อเนื่อง มีขั้นตอน คือ ก่อนใช้แผนควรชี้แจงรายละเอียดของจุดประสงค์ คำชี้แจง และกระบวนการจัดการเรียนรู้เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตระหนักเหตุผลในสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ ระหว่างการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรให้คำแนะนำ ตรวจสอบและให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้เกิดการ

เรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนด บทบาทของครูผู้สอนต้องเป็นผู้คอยให้การสนับสนุนช่วยเหลือให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรใช้สื่อประกอบการสอนและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนต้องคอยให้กำลังใจและเสริมแรงในทุกๆ แผนการสอน ครูผู้สอนควรมีการสรุปบทเรียนร่วมกันกับนักเรียนในแต่ละเรื่อง การปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบและปัจจัยหลายประการ ด้วยเหตุผลที่ว่านักเรียนมีความแตกต่างกัน ตลอดจนบริบทที่เกี่ยวข้อง

## เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ป. กองวิจัยทางการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. (2541). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ป. กองวิจัยทางการศึกษา.
- ทิศนาถฯ และคณะ. (2556). *การจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบซีบิปปา (CIPPA Model)*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรี แจ่มใส, รัตติยา กรวยทอง, รุจิรา สร้อยทองและสาวิตรี งามทรัพย์ (2552) *การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์หน่วยระบบนิเวศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาดีวิทยา ตำบลนาดี อำเภอมะนัง จังหวัดสุรินทร์*
- จาริตา ภาลสิทธิ์ (2553) *การเรียนรู้ รายวิชาภาษาต่างประเทศ หน่วย Sufficiency Economy โดยใช้ชุดกิจกรรมในการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “ฉลาดรู้” ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนลำโรงท่าวิทยาคม จังหวัดสุรินทร์*
- ชัชวาลย์ บวรวิธาน (2559) *การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนแบบซีบิปปา สับเปลี่ยน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- บุญรอด ขาดิยานนท์ (2561) *ศึกษาความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร*